Gedragscode burgemeester gemeente Aalsmeer

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Doel gedragscode 4
Leeswijzer 4

1. Regels binnen de gedragscode
1. Regels rond (de schijn van) belangenverstrengeling 5
2. Regels rond (de schijn van) corruptie 7
3. Regels rond gebruik van gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen 9
4. Regels rond informatie 10
5. Regels rond de onderlinge omgang en de gang van zaken tijdens vergaderingen 11
6. Regels rond de vaststelling en handhaving van de code 12

2. Toelichtingen en praktijkvoorbeelden
1. Toelichting en praktijkvoorbeelden regels rond (de schijn van) belangenverstrengeling 13
2. Toelichting en praktijkvoorbeelden regels rond (de schijn van) corruptie 16
3. Toelichting en praktijkvoorbeelden regels rond gebruik van gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen 19
4. Toelichting en praktijkvoorbeelden regels rond informatie 20
5. Toelichting en praktijkvoorbeelden regels rond de onderlinge omgang en de gang van zaken tijdens vergaderingen 22
6. Toelichting en praktijkvoorbeelden regels rond de vaststelling en de handhaving van de code 23

3. Bijlagen
1. Bijlage 1: Verwijzingen naar de wet per artikel uit de gedragscode 25
2. Bijlage 2: uitgesloten combinaties van onverenigbare functies 27
3. Bijlage 3: Specifiek verboden overeenkomsten / handelingen 28
4. Bijlage 4: Relevante regelgeving binnen gemeente Aalsmeer 29

Inleiding

Om een gemeente te kunnen besturen, moeten de lokale volksvertegenwoordigers vertrouwen en gezag hebben. Ze dienen altijd het algemeen belang (wat het beste is voor alle inwoners samen) voorop te stellen en hun werk – het openbaar bestuur – zo goed mogelijk te doen. De integriteit van politieke ambtsdragers en van het openbaar bestuur als geheel is daarbij een belangrijke voorwaarde. Hiervoor is het belangrijk dat ze integer (eerlijk, oprecht en betrouwbaar) zijn. Integriteit van politieke ambtsdragers houdt daarbij in dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt wordt aanvaard en dat er de bereidheid is om daarover verantwoording af te leggen. De gedragscode speelt hierin een onmiskenbaar belangrijke rol.

Vanwege het belang dat het college van B&W Aalsmeer hecht aan de integriteit van haar leden, is naar aanleiding van de raadsvergadering van 18 juli 2023, waarin besloten is om onder leiding van de burgemeester een stuurgroep integriteit in te stellen, ook het college van B&W aan de slag gegaan om haar gedragscode integriteit voor zowel de wethouders als voor de burgemeester te actualiseren|herijken en op te stellen in lijn met de gedragscode zoals die geldt voor de raadsleden van Aalsmeer.

Belangrijk om te vermelden, is dat deze gedragscode op 4 punten een aanvulling is ten opzichte van de wet. Zo verplicht deze code de burgemeester ertoe niet alleen belangenverstrengeling en corruptie te voorkomen, maar ook de schijn daarvan tegen te gaan waar dat kan. Daarnaast draagt de code burgemeester ertoe op zijn/haar financiële belangen op te geven, wordt er een nee tenzij-beleid gehanteerd ten aanzien van het aannemen van geschenken, en wordt binnen de code het belang van onderlinge omgangsvormen onderstreept. Daarmee draagt het bij aan kunnen voorkomen van mogelijke misstappen, door de burgemeester, waarbij de integriteit in het geding komt.

Tot besluit nog een inleidende opmerking over de macht die aan de politiek wordt toevertrouwd. De politiek is verplicht om de macht die zij heeft in te zetten ter bescherming van individuele rechten en ter bevordering van algemene belangen. De basis van de democratie is dat de overheid bij het inzetten van haar macht geen onderscheid maakt, alle burgers gelijk, als gelijkwaardig, behandelt en geen enkele groep of gemeenschap achterstelt. Artikel 1 van de Grondwet vraagt dit van iedere volksvertegenwoordiger.

Doel gedragscode

Deze gedragscode heeft als doel de burgemeester weerbaarder te maken in de huidige politieke context. Dit doet de code in eerste instantie door in heldere taal duidelijkheid te geven over wat de wet van hem/haar verlangt, zodat dit bijdraagtaan het kunnen voorkomen van onnodige misstappen en ongelukjes door de burgemeester. Integriteit krijgt uiteindelijk pas betekenis in het handelen en de beschouwing daarvan. De gedragscode biedt bovendien een basis om op zorgvuldige wijze op te kunnen treden tegen (mogelijke) schendingen. Het stelt namelijk de voorwaarden vast waaraan het handelen van de burgemeester minimaal moet voldoen. Een schending van de gedragscode is daarmee een schending van de zuiverheid van de politieke en bestuurlijke besluitvorming.

Kortom, de voorliggende gedragscode heeft een aantal kenmerken:

- biedt de burgemeester handvatten en kaders ter bewaking van de morele juistheid van handelingen en beslissingen;
- stelt de norm;
- definieert specifieke handelingen als schendingen;
- maakt zorgvuldig optreden tegen schendingen mogelijk.

Afspraken over hoe te handelen in geval van een vermoeden van een schending van de regels uit deze gedragscode, is apart vastgelegd in een protocol procesafspraken over de handhaving van de integriteit in de politiek.

Leeswijzer

Zoals in de inleiding beschreven, is deze gedragscode op een aantal punten een aanvulling ten opzichte van de wet. De reden dat er is gekozen voor deze aanvullingen, komt doordat de praktijk laat zien dat dit wenselijker is.

Zodoende zijn er accenten gelegd op verschillende thema's. Welke thema's dit zijn, is te lezen in de volgende opsomming:

- deze code verplicht de burgemeester ertoe niet alleen belangenverstrengeling en corruptie te voorkomen, maar ook de schijn daarvan tegen te gaan waar dat kan;

- deze code draagt de burgemeester ertoe op hun mogelijke potentiële financiële belangen op te geven in geval er sprake is van ondernemingen waar de gemeente zaken mee doet ;

- deze code hanteert een 'nee, tenzij'-beleid ten aanzien van het aannemen van geschenken;

- deze code onderstreept het belang van onderlinge omgangsvormen, mede met het oog op de kwaliteit van en het vertrouwen in het lokaal bestuur.

In de bijlagen vindt u specifieke verwijzingen naar relevante wetgeving en wetsartikelen.

De voorliggende gedragscode is bestemd voor de burgemeester.

1. Regels rond (de schijn van) belangenverstrengeling

Voor een toelichting met achtergrondinformatie over regels rond (de schijn van) belangenverstrengeling, klikt u hier.

Voor praktijkvoorbeelden over situaties rondom (de schijn van) belangenverstrengeling, klikt u hier.

Artikel 1
De burgemeester gebruikt zijn/haar invloed en stem niet om een persoonlijk belang of het belang van een ander of van een organisatie waarbij de burgemeester een persoonlijke betrokkenheid heeft veilig te stellen.

Artikel 1.1
De burgemeester dient actief en uit zichzelf de schijn van belangenverstrengeling tegen te gaan daar waar dit mogelijk is.

Artikel 1.2
De burgemeester onthoudt zich van deelname aan de beraadslaging en stemming als er sprake is van een beslissing waarbij belangenverstrengeling kan optreden. Het kan dan gaan om de volgende situaties:

- het betreft een kwestie waarbij de burgemeester zelf een persoonlijk belang heeft;
- het betreft een kwestie waarbij het gaat om een belang van een individu of organisatie waarbij de burgemeester een substantiële betrokkenheid heeft.

De burgemeester houdt zich in dergelijke gevallen ook anderszins afzijdig van beïnvloeding gedurende het gehele besluitvormingsproces. Bij vragen of - en in hoeverre - er sprake is van een substantiële betrokkenheid of persoonlijk belang, kan hierover contact worden opgenomen met de gemeentesecretaris.

Artikel 1.3
De burgemeester mag bepaalde in de Gemeentewet opgesomde functies niet uitoefenen (bijlage 2).

Artikel 1.4
De burgemeester mag bepaalde handelingen niet aangaan. Deze overeenkomsten en handelingen vindt u terug in bijlage 3.

Artikel 1.5
De burgemeester maakt openbaar welke betaalde en onbetaalde nevenfuncties hij/zij vervult. Dit doet hij/zij direct na het aanvaarden dan wel de benoeming van een nieuwe nevenfunctie. De gemeentesecretaris draagt zorg voor een geactualiseerde lijst met functies van de burgemeester en maakt de lijst op elektronische wijze en op een fysieke locatie openbaar. Tevens wordt vermeld of de werkzaamheden al dan niet bezoldigd zijn. De gemeentesecretaris houdt de lijst doorlopend bij.

Artikel 1.6

De burgemeester vervult geen nevenfuncties waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van het burgemeesterschap of op de handhaving van zijn/haar onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin. Een voornemen tot aanvaarding van een betaalde of onbetaalde nevenfunctie maakt de burgemeester kenbaar aan de raad. Bij aanvaarding van de nevenfunctie maakt de burgemeester deze openbaar.

Artikel 1.7

De burgemeester draagt er zorg voor dat een volledige en up-to-date lijst van al zijn/haar nevenfuncties bekend is. De gemeentesecretaris draagt zorg voor een geactualiseerde openbare lijst met functies van de burgemeester. Op deze lijst wordt tevens vermeld of de werkzaamheden al dan niet bezoldigd zijn en de hoogte van de eventuele bezoldiging. Deze lijst wordt tenminste een keer per jaar geactualiseerd.

Artikel 1.8

De burgemeester doet opgaaf van zijn/haar substantiële financiële belangen – bijvoorbeeld in de vorm van aandelen, opties en derivaten – in ondernemingen waarmee de gemeente zaken doet of waarin de gemeente een belang heeft. Deze financiële belangen zijn openbaar en worden ter inzage gelegd. Ook een tussentijds ontstaan substantieel financieel belang dient opgegeven te worden.

Artikel 1.9

De gemeentesecretaris draagt zorg voor een geactualiseerde openbare lijst met gemelde financiële belangen van de burgemeester.

Artikel 1.10

Oud-burgemeesters worden gedurende twee jaar na het eind van het burgemeesterschap niet ingehuurd als externe partij om betaalde werkzaamheden te verrichten voor de gemeente, met uitzondering van het raadslidmaatschap.

2. Regels rond (de schijn van) corruptie

Voor een toelichting met achtergrondinformatie over regels rond (de schijn) van corruptie, klikt u hier.

Voor praktijkvoorbeelden over situaties rondom (de schijn van) corruptie, klikt u hier.

Artikel 2
De burgemeester laat zijn/haar invloed en stem niet kopen of beïnvloeden door geld, goederen of diensten die aan hen zijn gegeven of in het vooruitzicht zijn gesteld.

Artikel 2.1. Voorkomen schijn
De burgemeester dient actief en uit zichzelf de schijn van corruptie tegen te gaan.

Artikel 2.2 Aannemen van geschenken
De burgemeester neemt geen geschenken aan die hem/haar uit hoofde van of vanwege zijn/haar functie worden aangeboden, tenzij wordt voldaan aan één van de volgende drie voorwaarden:

a) het weigeren, teruggeven of terugsturen indruist tegen de gangbare fatsoensnormen, de gever ernstig zou kwetsen of deze bijzonder in verlegenheid zou brengen;
b) het weigeren, teruggeven of terugsturen om praktische redenen onwerkbaar is;
c) het gaat om een incidentele, kleine attentie (zoals een bloemetje of fles wijn) waarbij de schijn van beïnvloeding minimaal is.

Als geschenken om één van de redenen zoals genoemd onder sub a of sub b niet zijn geweigerd, teruggegeven of teruggestuurd, of om andere redenen toch in het bezit zijn van de burgemeester, wordt dit gemeld aan de gemeentesecretaris. De geschenken worden dan alsnog teruggestuurd of ze worden eigendom van de gemeente. De gemeentesecretaris zorgt voor de registratie van giften en hun gemeentelijke bestemming.

Artikel 2.3 Aanbieden geschenken
De gemeente biedt geen geschenken aan, tenzij er goede redenen zijn om hiervan af te wijken. Afwijkingen worden besproken met het college van B&W en, met redenen omkleed, vastgelegd door de gemeentesecretaris

Indien een bestuurder uit eigener beweging een geschenk wil aanbieden komen de kosten daarvan ten laste van de vaste onkostenvergoeding (voor de leden van het college van B&W).

Artikel 2.4 Accepteren van faciliteiten en diensten
De burgemeester accepteert geen faciliteiten en diensten van anderen die uit hoofde van of vanwege de functie worden aangeboden, tenzij:

a) het weigeren ervan het bestuurlijk werk onmogelijk of onwerkbaar zou maken en
b) tegelijkertijd de schijn van omkoping of beïnvloeding minimaal is.

Bij twijfel over bovenstaande, kan er contact op worden genomen met de gemeentesecretaris.

Artikel 2.5 Privégebruik faciliteiten
De burgemeester gebruikt faciliteiten of diensten van anderen die uit hoofde of vanwege zijn/haar functie wordt aangeboden, niet voor privédoeleinden.

Artikel 2.6 Accepteren van uitnodigingen voor werkbezoeken, lunches, diners en recepties
De burgemeester accepteert uitnodigingen voor werkbezoeken, netwerkbijeenkomsten, lunches, diners en recepties die niet door de gemeente zijn georganiseerd en/of betaald alleen als:

a) dat behoort tot de uitoefening van het werk door de burgmeester en
b) de aanwezigheid beschouwd kan worden als functioneel (protocollaire taken, formele vertegenwoordiging van de gemeenten, uitnodiging met beschreven doel omtrent de wenselijkheid van de aanwezigheid) en
c) tegelijkertijd de schijn van omkoping of beïnvloeding minimaal is.

Bij twijfel over bovenstaande, kan er contact worden opgenomen met het college van B&W en de gemeentesecretaris.

Artikel 2.7 Accepteren van reizen en verblijven
De burgemeester accepteert nooit werkbezoeken waarbij reis- en verblijfkosten door anderen worden betaald. Een uitzondering geldt voor uitnodigingen door organisaties waar de gemeente deel van uitmaakt of waarmee de gemeente samenwerkt, zoals de VNG, en regionale samenwerkingen. Een uitnodiging voor een dergelijk werkbezoek wordt altijd eerst besproken in het college van B&W, en mag worden geaccepteerd als het bezoek aantoonbaar van groot belang is voor de gemeente. Van een dergelijk werkbezoek wordt verslag gedaan in het college van B&W.

3. Regels rond gebruik van gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen

Voor een toelichting met achtergrondinformatie met betrekking tot regels rond gebruik van gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen, klikt u hier.

Voor praktijkvoorbeelden over situaties rondom het gebruik van gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen, klikt u hier.

Artikel 3

De burgemeester houdt zich aan het vastgestelde beleid voor het gebruik van gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen.

Artikel 3.1 Gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen

De burgemeester houdt zich aan de verordeningen met betrekking tot onkostenvergoedingen en declaraties. Tevens zijn bij interne gemeentelijke faciliteiten, zoals printers en vergaderruimtes, gebruik voor privé- of partijdoeleinden niet toegestaan.

Artikel 3.2 Gemeentelijke ICT-apparatuur

De burgemeester krijgt voor zijn/haar werk de beschikking over ICT-apparatuur van de gemeente. Gepast gebruik hiervan voor privé- of partijdoeleinden is toegestaan. Hierbij dient te worden voldaan aan de voorwaarden uit de bruikleenovereenkomst.

4. Regels rond informatie

Voor een toelichting met achtergrondinformatie over tot regels rond informatie, klikt u hier.

Voor praktijkvoorbeelden over situaties rondom informatie, klikt u hier.

Artikel 4

De burgemeester gaat zorgvuldig om met de informatie die hij/zij in het kader van de uitvoering van zijn/haar taak ter beschikking krijgt.

Artikel 4.1

De raad ziet erop toe dat het college van burgemeester en wethouders, en haar afzonderlijke leden, de raad goed informeert. Het college en de burgemeester verstrekken alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft, tenzij dit in strijd is met het openbaar belang. De raad, het college, de burgemeester en (raads)commissies kunnen geheimhouding opleggen overeenkomstig de wet.

Artikel 4.2

De burgemeester die (mondeling) de beschikking krijgt over informatie waarvan hij/zij het geheime karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding van die informatie, behalve als de wet hem/haar tot mededeling verplicht. Geheimhouding van informatie geldt in ieder geval voor (mondelinge) informatie die de burgemeester verkrijgt tijdens een besloten vergadering.

Artikel 4.3

De burgemeester gaat zorgvuldig om met mondelinge en schriftelijke informatie die hij/zij van anderen ontvangt.

Artikel 4.4

De burgemeester maakt niet ten eigen bate of ten bate van een ander gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen informatie.

Artikel 4.5

De burgemeester is open en transparant over de eigen beslissingen en de beweegredenen daarvoor.

5. Regels rond de onderlinge omgang en de gang van zaken tijdens vergaderingen

Voor een toelichting met achtergrondinformatie over regels rond de omgang met elkaar, klikt u hier.

Voor praktijkvoorbeelden over situaties rond de omgang met elkaar, klikt u hier.

Artikel 5
De burgemeester gaat respectvol met de wethouders, de leden van de raad en met ambtenaren om en is open en eerlijk. Passend bij het ambt.

Artikel 5.1
De burgemeester houdt zich tijdens vergaderingen en bijeenkomsten aan het reglement van orde.

Artikel 5.2
De burgemeester onthoudt zich in het openbaar van negatieve uitlatingen over gemeenteambtenaren. Dus ook in vergaderingen en bijeenkomsten zoals genoemd in het reglement van orde. Ook in de media en op sociale media valt hij/zij niemand persoonlijk aan.

Artikel 5.3

Tijdens de behandeling van agendapunten wordt niet gecommuniceerd door de deelnemers aan de vergadering via sociale media over het onderwerp dat op dat moment wordt behandeld.

Artikel 5.4
De burgemeester bejegent wethouders, de leden van de raad, de (loco-)gemeentesecretaris, andere ambtenaren en betrokkenen op correcte wijze in woord, gebaar en geschrift. De burgemeester valt niemand persoonlijk aan.

Artikel 5.5
De burgemeester twijfelt niet in het openbaar – in het college, in de raad, de media of op de sociale media – aan de integriteit van het college van B&W, de leden van de raad of aan de integriteit van een individuele bestuurder. Hij/zij erkent en bevestigt hen proactief in hun ambt als volksvertegenwoordiger dan wel bestuurder; in het nastreven van het algemeen belang en het beschermen van de rechten van individuen.

Artikel 5.6
Bij onenigheid in de onderlinge omgang of de gang van zaken tijdens vergaderingen gaat de burgemeester, al dan niet met ondersteuning van de gemeentesecretaris, onderling het gesprek aan.

6. Regels rond de vaststelling en de handhaving van de gedragscode

Voor een toelichting met achtergrondinformatie over regels rond de vaststelling en handhaving van de gedragscode, klikt u hier.

Voor praktijkvoorbeelden over regels rond de vaststelling en handhaving van de gedragscode, klikt u hier.

Artikel 6

De burgemeester dient in overeenstemming te handelen met de wet, de code en de overige interne regelgeving (verordeningen en procesafspraken) die op hem/haar van toepassing is.

De raad stelt de gedragscode vast voor elk van de bestuursorganen – de raad, het college en de burgemeester – en ziet toe op de naleving ervan.

Artikel 6.1

Het naleven van de gedragscode is een individuele verantwoordelijkheid van alle betrokkenen. De raad ziet erop toe dat de gedragscodes van raad, burgemeester en wethouders worden nageleefd.

Artikel 6.2

Het college van B&W ziet er in het bijzonder op toe dat de wethouders en de burgemeester, collectief en individueel, de eigen gedragscode van het college naleven. De gemeentesecretaris ondersteunt het college hierbij.

Artikel 6.3

Minimaal één keer per bestuursperiode evalueert het college van B&W de gedragscode van de burgemeester op actualiteit, functioneren en de mate waarin de regels naar behoren worden nageleefd. Hierbij worden onder andere het aantal incidenten en de strekking en afdoening daarvan op hoofdlijnen geëvalueerd. De burgemeester legt de resultaten van deze evaluatie voor in het Presidium dat hierover verslag uitbrengt aan de gemeenteraad.

Artikel 6.4

Indien een burgemeester twijfelt aan een eigen handeling of die van een andere politieke ambtsdrager volgt hij/zij de processtappen zoals vastgelegd in Procesafspraken Integriteit.

Toelichting regels rond (de schijn van) belangenverstrengeling

Artikel 1 Belangenverstrengeling
De wetgever heeft de leden van het collega van B&W op vier manieren bescherming geboden tegen de verleiding van belangenverstrengeling en tegen de schijn ervan:

1. In de Algemene Wet Bestuursrecht geeft de wetgever ten eerste aan dat het college van Burgemeester en Wethouders als bestuursorgaan zijn taak zonder vooringenomenheid moet vervullen. De wetgever geeft het college de verantwoordelijkheid ervoor te waken dat persoonlijke belangen van collegeleden de besluitvorming niet beïnvloeden. Het gaat bij een persoonlijk belang niet alleen om – zoals vaak gedacht – van 'persoonlijk gewin' of 'persoonlijk voordeel' (ook niet-financieel) of 'persoonlijke financiële inkomsten'. Het kan ook gaan om iets als een belang van een familielid of vriend(in). Collegeleden moeten zelf beoordelen of er sprake is van een persoonlijk belang.

2. De wetgever verbiedt collegeleden vervolgens zowel om te stemmen als om mee te doen aan beraadslagingen indien er sprake is van een aangelegenheid waarbij collegeleden een persoonlijk belang hebben. De wetgever probeert daarmee uit te sluiten dat collegeleden meestemmen als sprake is van belangenverstrengeling. De wettelijke verplichting geldt expliciet gedurende het gehele proces van besluitvorming en dus niet alleen tijdens de stemming.

3. In een aantal gevallen vindt de wetgever dat de bescherming door het bovenstaande niet ver genoeg gaat. In die gevallen verbiedt de wetgever leden van het college van B&W expliciet bepaalde welomschreven functies te bekleden (onverenigbare betrekkingen), rollen te vervullen en (rechts)handelingen uit te voeren.

4. De wetgever eist van collegeleden dat zij alle functies, terstond, openbaar maken die zij vervullen naast het zijn van bestuurder. De beslissing om een nevenfunctie te aanvaarden of aan te houden is primair de verantwoordelijkheid van het collegelid zelf, maar hij/zij moet er wel open over zijn en zich erover verantwoorden. Op die manier wordt het voor raadsleden, collega-bestuurders, fractievoorzitters, partijbestuurders, de griffier en de gemeentesecretaris mogelijk een wethouder te waarschuwen voor kwesties waarin (de schijn van) belangenverstrengeling dreigt. Ook de pers en de burger kunnen zo hun controlerende taak uitoefenen. Daarom is in deze gedragscode ook verordonneerd dat wethouders tevens al hun substantiële financiële belangen bekendmaken bij ondernemingen die zakendoen met de gemeente.

Politieke ambtsdragers struikelen soms in gevallen waarin er 'slechts' sprake is van de schijn van belangenverstrengeling. Bij de 'schijn' is er in strikte zin geen sprake van het behartigen van een persoonlijk belang, maar gedraagt een ambtsdrager zich op dusdanige wijze dat deze de schijn oproept (in de jurisprudentie is er dan sprake van 'bijkomende omstandigheden'). Het is in het belang en ter bescherming van politieke ambtsdragers zelf dat dit voorschrift zo expliciet in de gedragscode is opgenomen. Het college van B&W heeft geen instrumenten om een collegelid vooraf van beraadslaging of stemming uit te sluiten, maar wanneer er sprake is van een vermoeden van een persoonlijk belang kan het college met in achtneming van hoofdstuk 6 van deze code (Regels rond de vaststelling en de handhaving van de gedragscode) stappen ondernemen en eventueel achteraf onderzoek laten doen of sprake is geweest van een schending van de wet en/of code.

Artikel 1.7 Toelichting op artikel draaideurconstructie

Deze regel is geschreven met het oog op oud-bestuurders die gaan ondernemen en die dus

opdrachten vervullen op contractbasis. Een burgemeester bouwt gedurende een bestuursperiode veel kennis op over de gemeentelijke organisatie en ontwikkelingen die de gemeente aangaan. Als hij/zij na een bestuursperiode gaat ondernemen en contracten wil aangaan met de gemeente Aalsmeer, kan er dankzij de informatievoorsprong oneerlijke concurrentie optreden ten aanzien van andere ondernemers. Op die manier profiteert hij/zij van zijn/haar politieke functie. Dit is nadrukkelijk niet de bedoeling. Minstens ontstaat de schijn dat hij/zij het burgemeestersambt heeft gebruikt om (na hun bestuursperiode) opdrachten te verkrijgen van de gemeente Aalsmeer. Deze regel is ook van toepassing op verbonden partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Denk hierbij aan zowel (semi)publiekrechtelijke (zoals gemeenschappelijke regelingen) als privaatrechtelijke organisaties.

Nevenwerkzaamheden
De burgemeester is verplicht al zijn/haar nevenwerkzaamheden op te geven. De gemeentesecretaris houdt dit actief bij en draagt zorg voor publicatie.

Netwerkbewustzijn
Netwerkcorruptie is een (vaker voorkomend en soms wat verborgen gebleven) vorm van belangenverstrengeling. Het gaat dan om een netwerk van meerdere personen waarbinnen sprake is van onderlinge wederkerigheid, waardoor leden uit het netwerk elkaar bevoordelen en andere partijen (on)bedoeld uitsluiten. Leden van het netwerk gunnen elkaar dus niet zo zeer een-op-een, maar eerder in een kring verschillen de voordelen, gunsten of bijvoorbeeld functies. De bestrijding ervan steunt op dezelfde artikelen als die bij algemene belangenverstrengeling horen. De burgemeester moet zich bewust zijn van deze netwerken en de risico’s van sympathieën en loyaliteiten binnen deze netwerken, omdat die tot ‘blinde vlekken’ in het handelen van een burgemeester kunnen leiden.

Praktijkvoorbeelden (schijn van) belangenverstrengeling

Voorbeeld 1

De burgemeester is voorzitter van de vereniging van huiseigenaren van het appartement waar de burgemeester zelf woont. Mag de burgemeester zijn/haar ambt combineren met dit voorzitterschap?

Antwoord: Artikel 36B van de Gemeentewet verbiedt de combinatie van deze functies niet. Artikel 1.4 van de gedragscode wordt dus niet overtreden door het combineren van deze functies. De nevenfunctie moet wel worden gemeld (zie artikel 1.6) en de gemeentesecretaris moet zorgdragen voor bekendmakingen (zie artikel 1.7)

Let op: een burgemeester moet alle nevenfuncties melden.

Variant 1
De wethouder wonen bereidt samen met zijn staf een bestemmingswijziging voor die een gebied betreft waar ook het appartement ligt waar de burgemeester woont.

a. Mag de burgemeester bij die besprekingen betrokken zijn?

> Antwoord: Ja. In de voorgestelde bestemmingswijziging worden beslissingen voorgelegd die het gehele gebied betreffen en niet specifiek het appartement van de burgemeester. Er treedt geen verstrengeling van belangen op als de burgemeester mee doet aan de besprekingen.

b. Mag de burgemeester deelnemen aan de besluitvorming in het college?

> Antwoord: Ja, dat mag. Er vindt geen verstrengeling van de belangen plaats dus kan de burgemeester deelnemen aan de besluitvorming in het college.

Variant 2
De raad doet voorstellen om precies in het gedeelte waar het appartement van de burgemeester ligt huizen te slopen. Het appartement zal in dat geval ook gesloopt worden. Mag de burgemeester dat onderdeel in de raad voorzitten.

> Antwoord: Nee, dat mag niet. De aanpassingen betreffen het huis van de burgemeester, waarmee er een persoonlijk belang ontstaat bij het behandelen van deze bestemmingswijziging.

Let op: als het een politiek gevoelig dossier betreft, is het ook een optie voor de burgemeester om te beslissen al in een eerder stadium niet betrokken te willen zijn bij het dossier, om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen.

Toelichting regels rond (de schijn van) corruptie

Artikel 2 (schijn van) corruptie
Ging het bij belangenverstrengeling nog om het onterecht laten meewegen van een persoonlijk belang bij de besluitvorming, bij corruptie gaat het om een vorm van omkoping. Belangenverstrengeling is niet in het wetboek van strafrecht opgenomen, corruptie is dat wel. In de onderliggende artikelen zijn regels opgenomen om de burgemeester te helpen om de (schijn van) corruptie te voorkomen.

Dit betekent dat je als burgemeester terughoudend bent in het aannemen van geschenken en uitnodigingen, ook al weet je vaak dat ze niet bedoeld zijn om je om te kopen. Die terughoudendheid verwachten we ook in de omgang met (zakelijke) partijen die jij als burgemeester kent.

Aannemen van geschenken
Geschenken zijn een sluiproute naar corruptie. Ze kunnen worden gebruikt om de besluitvorming te beïnvloeden. Ze kunnen corrumperen of de aanloop daartoe vormen. Ze kunnen daarnaast ook de schijn opwekken. De regels voor het aannemen van geschenken zijn daarom geformuleerd als ‘nee, tenzij’: een burgemeester neemt geen geschenken aan, tenzij er goede redenen zijn – bijvoorbeeld omdat basale fatsoensnormen anders geschonden worden – om hiervan af te wijken. De afwijkingen dienen vervolgens bekend gemaakt te worden bij het college van B&W en de gemeentesecretaris, die bepalen welke vervolgstappen nodig zijn.

Het komt ook voor dat een burgemeester, in naam van de gemeente, een geschenk aan derden aanbiedt. Ook hier kan de schijn van oneigenlijke beïnvloeding dan wel misbruik van middelen optreden.

Accepteren van faciliteiten en diensten
Het accepteren van faciliteiten of diensten van anderen kan leiden tot het gevoel iets terug te moeten doen, tot wederkerigheid. Dat kan de zuiverheid van het besluitvormingsproces aantasten. Ook met het aannemen van faciliteiten en diensten kan een burgemeester gecorrumpeerd raken. Het kan daarnaast ook de schijn van corruptie opwekken.

Accepteren van uitnodigingen voor werkbezoeken, lunches, diners en recepties
Werkbezoeken zijn bedoeld om burgemeester en wethouders in de gelegenheid te stellen zich inhoudelijk te informeren en noodzakelijke contacten te leggen en te onderhouden binnen en buiten de gemeente. De verplichting om actief het ontstaan van de schijn van corruptie tegen te gaan, betekent dat lunchen, dineren of naar recepties gaan op kosten van anderen waar mogelijk moet worden vermeden, tenzij de redenen van artikel 2.8 van de gedragscode van toepassing zijn.

Accepteren van reizen en verblijven
Reizen en overnachten op kosten van derden kan de schijn van corruptie wekken en is niet toegestaan. Reizen en overnachten wordt daarom altijd betaald uit het gemeentebudget en gebeurt nooit op kosten van derden, met uitzondering van de organisaties waar de gemeente deel van uitmaakt.

Praktijkvoorbeelden (schijn van) corruptie

Voorbeeld 1

De burgemeester krijgt van een theater uit de gemeente een gratis jaarkaart voor alle voorstellingen aangeboden. Mag deze kaart worden geaccepteerd?

Antwoord

Nee, het aannemen van de kaart, is een overtreding van artikel 2.2 van de gedragscode.

Voorbeeld 2

De gemeente subsidieert een jaarlijks wielerevenement vanwege haar doelstelling om een sportieve gemeente te zijn en zoveel mogelijk burgers in beweging te krijgen en in aanraking te laten komen met deze populaire sport. Het college vraagt aan de organisatie dertig vrijkaarten voor college- en raadsleden. Zij kunnen dan als ambassadeur van de gemeente aanwezig zijn. Mag dit?

Antwoord

Nee, dit zou het college niet moeten doen. In feite wordt er een geschenk gevraagd. Voor de organisatie is het moeilijk om nee te zeggen. Een dergelijk verzoek kan worden beschouwd als een oneigenlijke subsidie-eis. Verder is het doel van de subsidie niet het zichtbaar maken van de gemeente. Dit laatste zou in relatie tot dit evenement ook bereikt kunnen worden door de burgemeester of een wethouder bij de opening een rol te laten vervullen. Een andere mogelijkheid is dat de gemeente voor raads- en collegeleden – los van de subsidieverstrekking – een aantal kaartjes aanschaft.

Voorbeeld 3

De burgemeester wordt uitgenodigd om als eregast de feestelijke jubileumvoorstelling van de plaatselijke fanfare bij te wonen. Ook de partner staat op de uitnodiging vermeld. Mag deze uitnodiging worden aangenomen?

Antwoord

Ja, dit bezoek is functioneel van aard. De burgemeester maakt hier zijn/haar opwachting in de representatieve, symbolische rol van burgervader/moeder. Dit is een aspect dat uniek is voor het burgemeestersambt (voor wethouders is het niet aan de orde). Dat ook de partner van de burgemeester gratis meegaat ligt in het verlengde hiervan; in dit geval wringt dat niet met artikel 2.8 van de code. Uiteraard moet wel in het oog worden gehouden dat de kosten binnen de perken blijven en dat het evenement niet al te extravagant is aangekleed.

Voorbeeld 4

De burgemeester heeft een lezing gegeven op een bewonersbijeenkomst. Na afloop wordt een bos bloemen aangeboden. Mag de burgemeester deze aannemen?

Antwoord

Ja, de bos bloemen kan gezien worden als een geschenk dat uit hartelijkheid wordt gegeven waarvan het niet accepteren de gever op dat moment ernstig in verlegenheid zou brengen. Het is bovendien niet het type geschenk dat de schijn van corruptie opwekt.

Let op: Situaties als die in voorbeeld 4 komen regelmatig voor. Een burgemeester staat veel op podia en krijgt vaak als dank bloemen, fotoboeken, boekenbonnen, flessen wijn, pennen, t-shirts en petjes met opdrukken, koffiemokken en andere kleine geschenken. In veel van dergelijke situaties is het weigeren (hoewel eigenlijk de bedoeling) praktisch onmogelijk zonder de gever in verlegenheid te brengen.

Voorbeeld 5

Het college van B&W krijgt van een bedrijf met veel korting een videoconferencing-systeem aangeboden. Met dit systeem kunnen collegeleden vanaf een andere locatie toch deelnemen aan een overleg. Zo laat het bedrijf zien goede besluitvorming zeer van belang te vinden en te willen ondersteunen. Mag deze faciliteit worden aangenomen?

Antwoord

Nee, het aannemen van het systeem, is een overtreding van artikel 2.6 van de gedragscode. Artikel 2.6 aanhef en onder a is niet van toepassing; er is budget om het college te faciliteren. Mocht het noodzakelijk zijn om een dergelijk systeem aan te schaffen dan kan dat vanuit gemeentelijke middelen worden betaald.

Voorbeeld 6

Het college van B&W nodigt zijn relaties uit voor het bijwonen van een optreden van bekende artiesten tijdens het Stadsfestival. Daartoe zal het college zijn gasten ontvangen in een apart vak van de gemeente vlak bij het podium. Is dit een overtreding van artikel 2.1 van de gedragscode?

Antwoord

Nee, dit is geen overtreding van de gedragscode. Het is voor de burgers van Aalsmeer noodzakelijk dat het college van B&W zijn netwerk onderhoudt. Het college zal in het kader hiervan op gezette tijden zelf initiatieven ontplooien. Het organiseren van bijeenkomsten ter representatie van de stad is geen handeling die de (schijn van) corruptie oproept, in tegenstelling tot het accepteren van een uitnodiging. Wel dient zeker gesteld te worden dat de kosten (moreel) te verantwoorden zijn en dat tijdens het netwerken zelf geen valse verwachtingen worden gewerkt of onrechtmatige beloften worden gedaan.

Toelichting regels gebruik gemeentelijke faciliteiten en financiële middelen

Artikel 3 Gemeentelijke faciliteiten, financiële middelen en ICT-apparatuur

De burgemeester krijgt voor zijn/haar werk de beschikking over een aantal faciliteiten en over financiële middelen van de gemeente. Het gebruik hiervan voor privé- of partijdoeleinden is niet toegestaan. Met betrekking tot ICT-apparatuur is gepast gebruik hiervan voor privé- of partijdoeleinden toegestaan, met daarbij inachtneming van de voorwaarden uit de bruikleenovereenkomst.

Praktijkvoorbeelden gebruik gemeentelijk faciliteiten en financiële middelen

Voorbeeld 1

De burgemeester heeft een nevenfunctie als lid van een universitaire adviesraad voor technologieontwikkeling. De vergaderingen van deze adviesraad vinden plaats ver buiten de gemeente. Mag de burgemeester een dienstauto gebruiken om naar de vergadering van zijn nevenactiviteiten te gaan?

Antwoord

Nee, een dienstauto staat de burgemeester ter beschikking voor zijn/haar ambtswerkzaamheden. Het inzetten van de auto met chauffeur voor nevenwerkzaamheden is in strijd met artikel 3.1 van de code. Ook eventueel gemaakte taxikosten ten behoeve van deze nevenactiviteit mag de burgemeester niet declareren. De burgemeester kan dus het beste gebruik maken van de eigen auto of het openbaar vervoer om naar de vergadering van de adviesraad voor technologieontwikkeling te gaan.

Het lidmaatschap van de adviesraad is gekoppeld aan de persoon, niet aan het ambt burgemeester van de gemeente. Als deze persoon geen burgemeester meer is, vervalt niet automatisch zijn lidmaatschap van de adviesraad. Het betreft hier dus een echte nevenfunctie, waar de gemeentemiddelen niet voor ingezet kunnen worden. Overigens betekent dit ook dat de burgemeester een eventuele financiële vergoeding mag accepteren en houden.

Toelichting regels rond informatie

Artikel 4 Regels rond informatie
Het handelen van de overheid, wetten, verordeningen en beleid hebben grote invloed op het leven van burgers. Daaruit volgt dat de burger er recht op heeft over het overheidshandelen goed geïnformeerd te worden. Goede informatie verstrekken aan de burger begint ermee dat politieke ambtsdragers in hun rol de waarheid spreken. Deze verplichting om de waarheid te spreken geldt tegenover burgers, maar ook tegenover ambtenaren en andere politieke ambtsdragers.

De burger heeft er ook recht op de onderliggende redeneringen en afwegingen te kennen en te weten wie welke positie heeft ingenomen. Op basis van deze informatie kan de burger bepalen op wie hij bij de volgende verkiezingen zijn stem uitbrengt. Dit alles bij elkaar opgeteld schept een verplichting voor het ambtenarenapparaat, het college van B&W en de raad om de burger nauwkeurig en op tijd op de hoogte te brengen van wat er wordt besproken, besloten en uitgevoerd.

Geheimhouding
Dit neemt niet weg dat het ook voorkomt dat informatie rond overheidshandelen niet bekend en verspreid mag worden. Het gaat dan altijd om gevallen waarin het openbaar maken zou leiden tot het schenden van rechten van burgers, tot het onterecht toebrengen van schade aan burgers en/of tot het onterecht toebrengen van schade aan collectieve belangen. Het college van B&W dient terughoudend om te gaan met het geheim verklaren van stukken en deze steeds zorgvuldig te beredeneren. En de raad moet hierop toezien. Het formele etiket ‘geheim’ heeft een expliciete betekenis – ook in strafrechtelijke zin – en dient niet te worden vervangen door ‘vertrouwelijk’. De wetgever heeft de geheimhoudingsprocedure vanaf 1 april 2023 verder aangescherpt. Door die wijziging is de procedure van opleggen en opheffen van geheimhouding gewijzigd, en is ook mondelinge informatie in besloten raadsvergaderingen voortaan van rechtswege geheim.

Informatierecht
De raad heeft het recht op informatie. Het college van B&W verstrekt de raad alle inlichtingen die de raad nodig heeft voor de uitoefening van zijn taak. Daarnaast geeft het college de raad mondeling of schriftelijk alle door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang. Als grens aan het verstrekken van inlichtingen aan de raad geldt dat het moet gaan om informatie die noodzakelijk is voor het uitoefenen van zijn taak. Er kan discussie ontstaan over de vraag wanneer het punt bereikt is dat ‘de noodzakelijke informatie’ verstrekt is, mede doordat raadsleden het gevoel kunnen hebben dat leden van het college zich niet voldoende kwijten van hun informatieplicht door bijvoorbeeld ontwijkend te antwoorden. De politieke ambtsdragers moeten hier samen uitkomen. Van leden van het college mag worden verwacht dat gevraagde informatie helder en volledig wordt aangeleverd en van raadsleden mag worden verwacht dat zij hun vragen oprecht stellen met het doel de eigen taken goed uit te voeren.

Praktijkvoorbeelden informatie

Voorbeeld 1

Het college van B&W en de raad hebben het voornemen om de bestemming van een gebied te wijzigen zodat het mogelijk wordt om in dat gebied huizen te bouwen. Verschillende commerciële partijen en andere belanghebbenden hebben hier een stevige lobby voor gevoerd en zijn verheugd dat de raad het serieus in overweging neemt. Het college heeft besloten het dossier geheim te verklaren. Er wordt in de pers echter regelmatig over het dossier geschreven. Vaak zit men er maar weinig naast, wat er op duidt dat er wellicht door één of meerdere collegeleden en/of raadsleden gepraat wordt met journalisten. De burgemeester is van mening dat het geheim behandelen van deze kwestie niet langer opportuun is. 'Alles ligt toch al op straat'. Mag de burgemeester ingaan op het verzoek van een journalist om over het dossier te spreken?

Antwoord

Nee, het spreken met anderen over deze kwestie is een overtreding van artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht (lekken van geheime informatie) en van artikel 4.2 van de gedragscode. Alleen het bestuursorgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd (in dit geval het college), kan het geheime karakter van de stukken opheffen. Zolang dat niet is gebeurd, ook al is de meeste informatie in de krant verschenen, is het spreken over de kwestie een schending van de geheimhoudingsplicht, wat zelfs strafbaar kan zijn.

Voorbeeld 2

Het is nog niet bekend gemaakt wanneer de inschrijving voor de nieuwe huizen in een net ontwikkeld gebied van start zal gaan. De burgemeester schat in dat met een beetje goede wil van politiek en ambtenarij de inschrijving waarschijnlijk midden in de zomer zal plaatsvinden. De zus van de burgemeester wil graag wonen in dat gebied. Mag de burgemeester haar waarschuwen niet in die periode op zomervakantie te gaan, zodat zij als eerste kan inschrijven?

Antwoord

Nee, het waarschuwen van de zus is een overtreding van artikel 4.5 van de gedragscode. De inschatting over de inschrijving kan alleen worden gemaakt door een persoon met veel voorkennis. De burgemeester beschikt over informatie die andere burgers niet hebben. Deze informatievoorsprong gebruiken in het voordeel van een familielid is een overtreding van artikel 4.4 van de gedragscode en mogelijk een verstrengeling van belangen.

Toelichting regels rond de omgang met elkaar

Artikel 5 Onderlinge omgangsvormen
Elk collegelid, raadslid en elke ambtenaar is een medemens en medeburger. Op basis daarvan verdient ieder collegelid, raadslid en iedere ambtenaar een correcte bejegening. Maar eenieder vervult ook een cruciaal ambt binnen onze democratische rechtstaat, dat zelf ook respect afdwingt. Gezamenlijk staan collegelid, raadslid en ambtenaar in voor het goed bestuur in de eigen gemeente. Een respectvolle omgang met elkaar en met de waarheid maakt het daarnaast beter mogelijk met elkaar tot een werkelijke beraadslaging te komen op basis van feiten en (eerlijke) overwegingen. Dat is essentieel voor een zorgvuldige besluitvorming. Bovendien is de manier waarop het college en haar afzonderlijke leden, en de raad onderling en met elkaar omgaan van invloed op de geloofwaardigheid van de politiek.

Praktijkvoorbeelden rond de omgang met elkaar

Voorbeeld 1

Op de Nieuwjaarsborrel zijn de burgemeester en een raadslid in gesprek. Het gesprek verandert gaandeweg in een discussie. Die loopt, naarmate de avond vordert en de wijn vloeit, uit de hand. Op een bepaald moment horen de andere aanwezigen de burgemeester tegen het raadslid schreeuwen: ‘Die commissie loopt totaal niet en dat is jouw schuld! Je bent de slechtste voorzitter die onze raad ooit gekend heeft, dat vindt iedereen!’ Is dit aanvaardbaar gedrag?

> Antwoord
>
> Nee, dit gedrag is niet aanvaardbaar en een overtreding van artikel 5.3 van de gedragscode. Een raadslid op deze manier in het openbaar tot de orde roepen is niet correct. Het feit dat ook anderen horen wat de burgemeester zegt, is hierbij mede van belang.

Toelichting regels rond vaststelling en handhaving van de gedragscode omgang met elkaar

Artikel 6 Vaststelling en handhaving van de gedragscode
Ten minste eenmaal per bestuursperiode wordt de tekst van de drie gedragscodes – voor raad, wethouders en burgemeester – tegen het licht te houden: voldoen de formuleringen nog? Over welke onderwerpen worden de meeste vragen gesteld? Zijn de praktijkvoorbeelden voldoende herkenbaar? Is er behoefte aan een themabijeenkomst of andere vormen van gesprek? Op die manier blijft de gedragscode een levend document.

Belangrijk is dat erop wordt toegezien dat de drie gedragscodes daadwerkelijk worden nageleefd. Ze leggen immers de voorwaarden vast waaraan het handelen van politieke ambtsdragers minimaal moet voldoen. Een schending van de gedragscode is een schending van de integriteit van de politiek.

Het toezien op de naleving van de drie gedragscodes is niet alleen een verantwoordelijkheid van de raad, maar een gedeelde verantwoordelijkheid van alle betrokkenen. Bijzondere rollen zijn weggelegd voor onder meer de burgemeester als voorzitter van college en raad, de fractievoorzitters, de vicevoorzitter, de raadsgriffier, de gemeentesecretaris en de partij- c.q. afdelingsbesturen.

Artikel Procesafspraken Integriteit
We maken afspraken over de processtappen die politieke ambtsdragers volgen in geval van een vermoeden van een integriteitsschending door een politieke ambtsdrager. Deze zijn vastgelegd in een protocol.

In de handhaving van de integriteit zijn verschillende fasen te onderscheiden:
- het bespreken van lastige integriteitkwesties;
- het signaleren van vermoedens van schendingen van de gedragscode;
- het eventueel onderzoeken van vermoedens van schendingen van de gedragscode;
- het eventueel sanctioneren van schendingen van de gedragscode.

Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- onpartijdigheid;
- terughoudend met publiciteit;
- zorgvuldigheid richting de vermeende schender, en;
- beschermend richting het slachtoffer te zijn.

Praktijkvoorbeelden vaststelling en handhaving gedragscode

Voorbeeld 1
Tijdens een privé-etentje verneemt de burgemeester dat een lid van de oppositie nauwe banden heeft met een lokale ondernemer. Niet toevallig, zo lijkt het, dat precies dit raadslid een amendement indiende op een voorstel tot een verkeersaanpassing in het centrum waarmee deze ondernemer bevoordeeld zou worden. Bij de eerstvolgende collegevergadering legt de burgemeester de kwestie voor. Is dit verstandig?

Antwoord.

Nee. De keuze van de burgemeester om het vermoeden in de collegevergadering in te brengen gaat in tegen het tweede principe: terughoudendheid met publiciteit, zeker in het geval (nog) niet vaststaat of er sprake is van welke vermeende schending dan ook. Het belang van zorgvuldige procesafspraken ligt mede daarin dat vermeende schenders niet in de publiciteit komen vooraleer vastgesteld is dat er ook werkelijk een schending plaats heeft gevonden. Er is niets gewonnen bij het delen van het vermoeden in de collegevergadering terwijl er tegelijkertijd een veel hoger risico ontstaat dat het vermoeden in de publiciteit komt.

Bijlage 1: Verwijzingen naar de wet per gedragscode-artikel

Over zuiverheid van besluitvorming

Inleiding

- Algemene wet bestuursrecht artikel 2:4

Over belangenverstrengeling

Artikel 1.1 (toezicht op onafhankelijke besluitvorming)

- Algemene wet bestuursrecht artikel 2:4

Artikel 1.2 (onthouden van beraadslaging en stemming)

- Gemeentewet artikel 28

Artikel 1.4 (verboden combinaties van functies)

- Gemeentewet artikel 13, zie ook bijlage 2

Artikel 1.5 / 1.6 (verboden overeenkomsten/handelingen)

- Gemeentewet artikel 15, zie ook bijlage 3 Artikel 1.7 (over andere functies)
- Gemeentewet artikel 12, Artikel 1.9 (over financiële belangen)
- Basisnorm 14, Modelaanpak basisnormen integriteit openbaar bestuur en politie

Over corruptie

Artikel 2 (tekst van de eed)

- Gemeentewet artikel 14

Over gebruik van gemeentelijke faciliteiten en middelen

Artikel 3, 3.1 en 3.2

- Gemeentewet artikel 95-99
- Verordening Rechtspositie raadsleden en fractieassistenten Aalsmeer 2019
- Wijzigingsverordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2018

Over informatie

Artikel 4 (informatieverstrekking door bestuur)

- Gemeentewet artikel 169
- Gemeentewet artikel 180
- Wet openbaarheid van bestuur artikel 10 artikel 4.2 (geheimhouding)

- Algemene wet bestuursrecht artikel 2:5
- Gemeentewet artikel 23, 87 t/m 89
- Wetboek van Strafrecht artikel 272

Over omgang met elkaar

- Artikel 5.2 (gedrag tijdens de raadsvergadering)

Over de vaststelling en handhaving van de gedragscode

Artikel 6 (vaststellen voor een gedragscode voor de raad, de wethouders en de burgemeester)

- Raad: Gemeentewet artikel 15, lid 3
- Wethouders: Gemeentewet artikel 41c, lid 2
- Burgemeester: Gemeentewet artikel 69,

lid 2 Artikel 6.1-6.3 (naleving van de code)

- Algemene wet bestuursrecht artikel 2:4
- Over de rol van de burgemeester: Gemeentewet artikel 170, lid 2
- Kieswet artikel X1, zie bijlage 4
- Kieswet artikel X8, zie bijlage 4
- Gemeentewet artikel 46, 47 en 49
- Gemeentewet artikel 61b en 62 Schending van de gedragscode kan een strafbaar feit opleveren (bijvoorbeeld het schenden van de geheimhoudingsplicht Wetboek van Strafrecht artikel 272). Als de schending een misdrijf is, geldt een aangifteplicht (Wetboek van Strafrecht artikel 162).

Bijlage 2: Specifiek uitgesloten combinaties van functies

- Een burgemeester is niet tevens:
  - a. minister;
  - b. staatssecretaris;
  - c. lid van de Raad van State;
  - d. lid van de Algemene Rekenkamer;
  - e. Nationale ombudsman;
  - f. substituut-ombudsman als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman;
  - g. commissaris van de Koning;
  - h. gedeputeerde;
  - i. secretaris van de provincie;
  - j. griffier van de provincie;
  - k. wethouder;
  - m. lid van de rekenkamer;
  - n. ombudsman of lid van de ombudscommissie als bedoeld in artikel 81p, eerste lid;
  - o. ambtenaar of ambtenaar van politie, in dienst van die gemeente of uit anderen hoofde aan het gemeentebestuur ondergeschikt of werkzaam ten behoeve van die gemeente.

Bijlage 3: Specifiek verboden overeenkomsten / handelingen

Raadsleden (Gemeentewet, artikel 15)

1. Een burgemeester mag niet:

a. als advocaat of adviseur in geschillen werkzaam zijn ten behoeve van de gemeente of het gemeentebestuur dan wel ten behoeve van de wederpartij van de gemeente of het gemeentebestuur;

b. als gemachtigde in geschillen werkzaam zijn ten behoeve van de wederpartij van de gemeente of het gemeentebestuur;

c. als vertegenwoordiger of adviseur werkzaam zijn ten behoeve van derden tot het met de gemeente aangaan van:

1e. overeenkomsten als bedoeld in onderdeel d;

2e. overeenkomsten tot het leveren van onroerende zaken aan de gemeente;

d. rechtstreeks of middellijk een overeenkomst aangaan betreffende: 1e. het aannemen van werk ten behoeve van de gemeente;

2e. het buiten dienstbetrekking tegen beloning verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de gemeente;

3e. het leveren van roerende zaken anders dan om niet aan de gemeente; 4e. het verhuren van roerende zaken aan de gemeente;

5e. het verwerven van betwiste vorderingen ten laste van de gemeente; 6e. het van de gemeente onderhands verwerven van onroerende zaken of

beperkte rechten waaraan deze zijn onderworpen;

7e. het onderhands huren of pachten van de gemeente.

2. Van het eerste lid, aanhef en onder d, kunnen gedeputeerde staten ontheffing verlenen.

Bijlage 4: Relevante regelgeving binnen gemeente Aalsmeer

- Reglement van Orde voor de raad van Aalsmeer 2022
- Verordening op de raadscommissies Aalsmeer 2022
- Verordening Rechtspositie raadsleden en fractieassistenten Aalsmeer 2019
- Wijzigingsverordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2018

Over gebruik van gemeentelijke faciliteiten en middelen

- Verordening Rechtspositie raadsleden en fractieassistenten Aalsmeer 2019
- Wijzigingsverordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2018

Over regels rond informatie

- Reglement van Orde voor de raad van Aalsmeer 2022
- Verordening op de raadscommissies Aalsmeer 2022

Over omgang met elkaar

- Reglement van Orde voor de raad van Aalsmeer 2022
- Verordening op de raadscommissies Aalsmeer 2022

Over handhaving van de gedragscode

- Uitvoeringsprotocol gedragscodes politieke ambtsdragers gemeente Aalsmeer